

TRANSPORTFÖRETAGEN

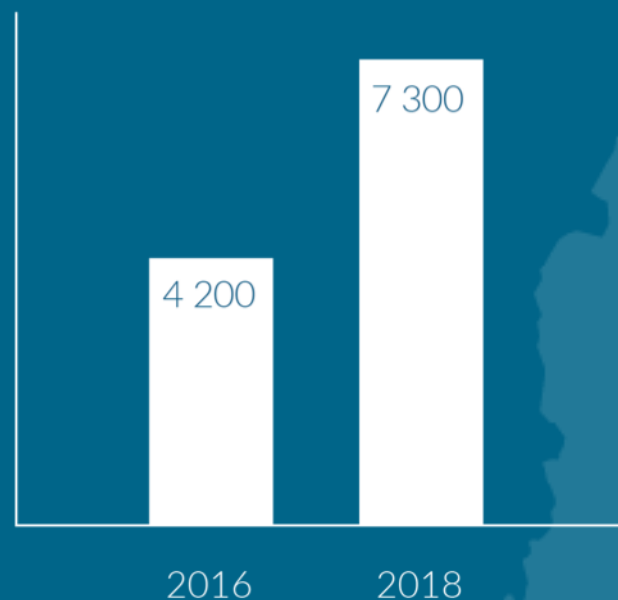
Tempen på bussbranschen

Norrbottnens län 2018

Oroande personalbrist i bussbranschen

Riket

Behovet av bussförare de kommande tre åren ökar nu kraftigt. Sedan 2016 har behovet ökat med 74 %.

6 av 10

Samtidigt som behovet av bussförare ökar uppger 6 av 10 företag med rekryteringsbehov i årets rapport att de har haft svårt att rekrytera personal det senaste året.

7 300

Branschen uppskattar rekryteringsbehovet till 7 300 bussförare de kommande tre åren.

Norrbottens län

154

Rekryteringsbehovet uppskattas till 154 bussförare under den kommande treårsperioden i **Norrbottens län**.

35 %

Samtidigt som behovet av bussförare ökar, uppger 35 % av företagen med rekryteringsbehov i **Norrbottens län** att de har haft svårt att rekrytera bussförare senaste året.

Stora rekryteringsbehov kommande år

Transportföretagen har under våren 2018 genomfört en enkätundersökning riktad till medlemsföretag i bussbranschen samt kommunala bussbolag. Syftet med undersökningen har varit att kartlägga bussbranschens rekryteringsbehov de kommande åren.

Jämfört med motsvarande undersökning två år tidigare har behovet av bussförare de kommande tre åren vuxit kraftigt. Under den kommande treårsperioden behöver branschen rekrytera 7 300. Motsvarande siffra var för två år sedan 4 200. **I Norrbottens län avser branschen att rekrytera 154 bussförare 2018–2020.**

Sex av tio företag med rekryteringsbehov, som försökt rekrytera bussförare det senaste året, har haft svårigheter. Den främsta orsaken till svårigheterna att rekrytera är att hitta sökande som har rätt utbildning.

Var fjärde bussförare är över 60 år och under de kommande tre åren förväntas cirka 2 600 bussförare gå i pension.

Personalbristen får konsekvenser...

- **Inställda bussturer leder till sämre attraktivitet att åka kollektivtrafik**
- **Leder till ökad privatbilism och miljöpåverkan**
- **Försämrar möjligheten för människor att bo, arbeta och studera på annan ort**
- **Påverkar svensk turism och besöksnäringen negativt**

...men skapar också möjligheter

- Bussförarutbildningen
 - bidrar till snabb etablering på arbetsmarknaden.
 - leder till ökad integrering i samhället.
 - ger mångkulturella arbetsplatser.
 - leder till arbetstillfällen över hela landet.

Behovet av bussförare ökar kraftigt

Bussbranschens sammantagna bedömning av sitt rekryteringsbehov under det kommande året (2018) uppgår till drygt 3 100 personer. Det sammanlagda rekryteringsbehovet efterföljande två år, 2019-2020, uppgår till 4 200 personer.

Detta ger ett sammantaget rekryteringsbehov på omkring 7 300 bussförare de närmaste tre åren (till och med 2020). Motsvarande siffra i undersökningen för två år sedan var 4 200 personer.

I Norrbottens län avser branschen att rekrytera 154 bussförare under 2018–2020.

3 100

***Så många personer bedömer
bussbranschen att
rekryteringsbehovet är under
det kommande året***

7 300

***Det sammanlagda rekryterings-
behovet 2018–2020***

Stort rekryteringsbehov i Norrbottens län

Sett till region är rekryteringsbehovet störst i de tre storstadslänen Stockholms, Västra Götalands och Skåne län.

I Norrbottens län uppskattas rekryteringsbehovet till 154 bussförare, 14 mekaniker och 7 trafikledare under den kommande treårsperioden.

154

***bussförare behöver rekryteras
under 2018–2020 i Norrbottens
län***

14

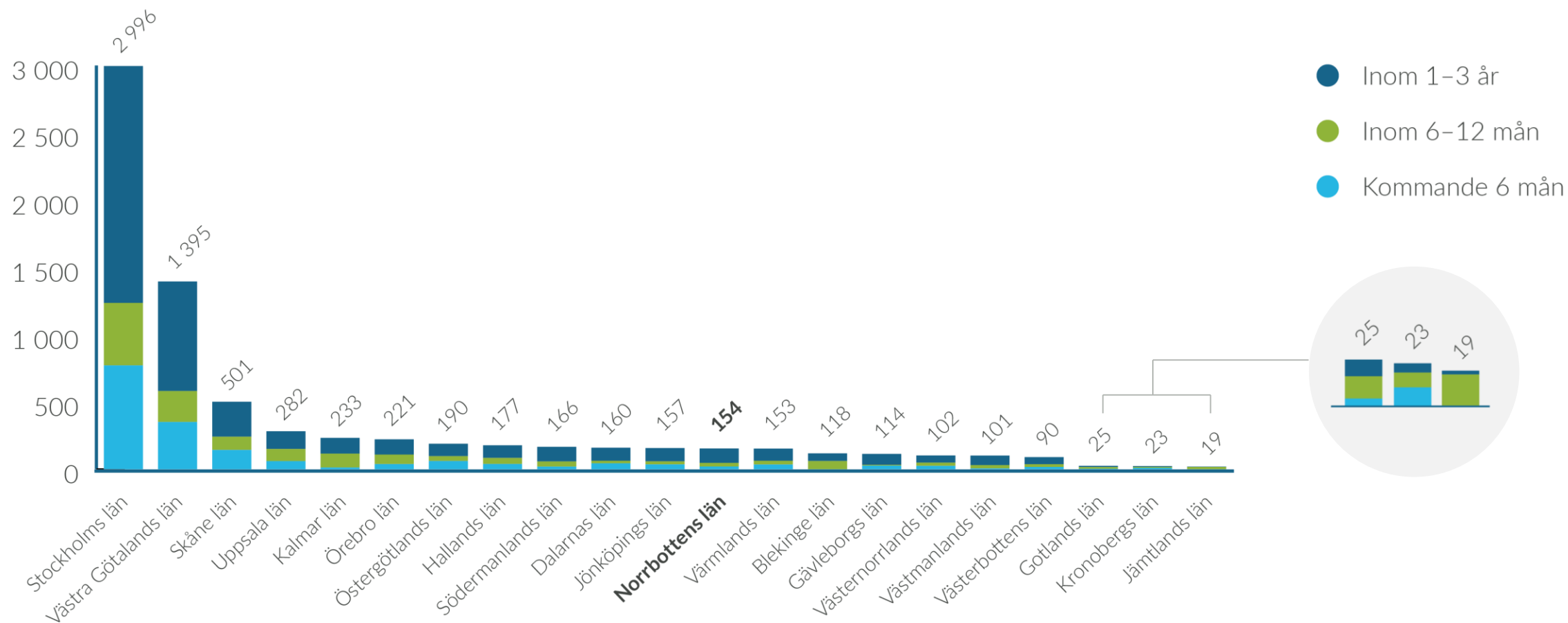
***mekaniker behöver rekryteras
under 2018–2020 i Norrbottens län***

7

***trafikledare behöver rekryteras
under 2018–2020 i Norrbottens län***

Rekryteringsbehov per län 2018-2020

Stor brist på bussmekaniker

Behovet av bussmekaniker det närmaste året uppskattas till 175 personer, varav två tredjedelar efterfrågas av de allra största företagen. Totalt på tre års sikt bedöms omkring 400 bussmekaniker behöva rekryteras, varav 70 % till de största företagen.

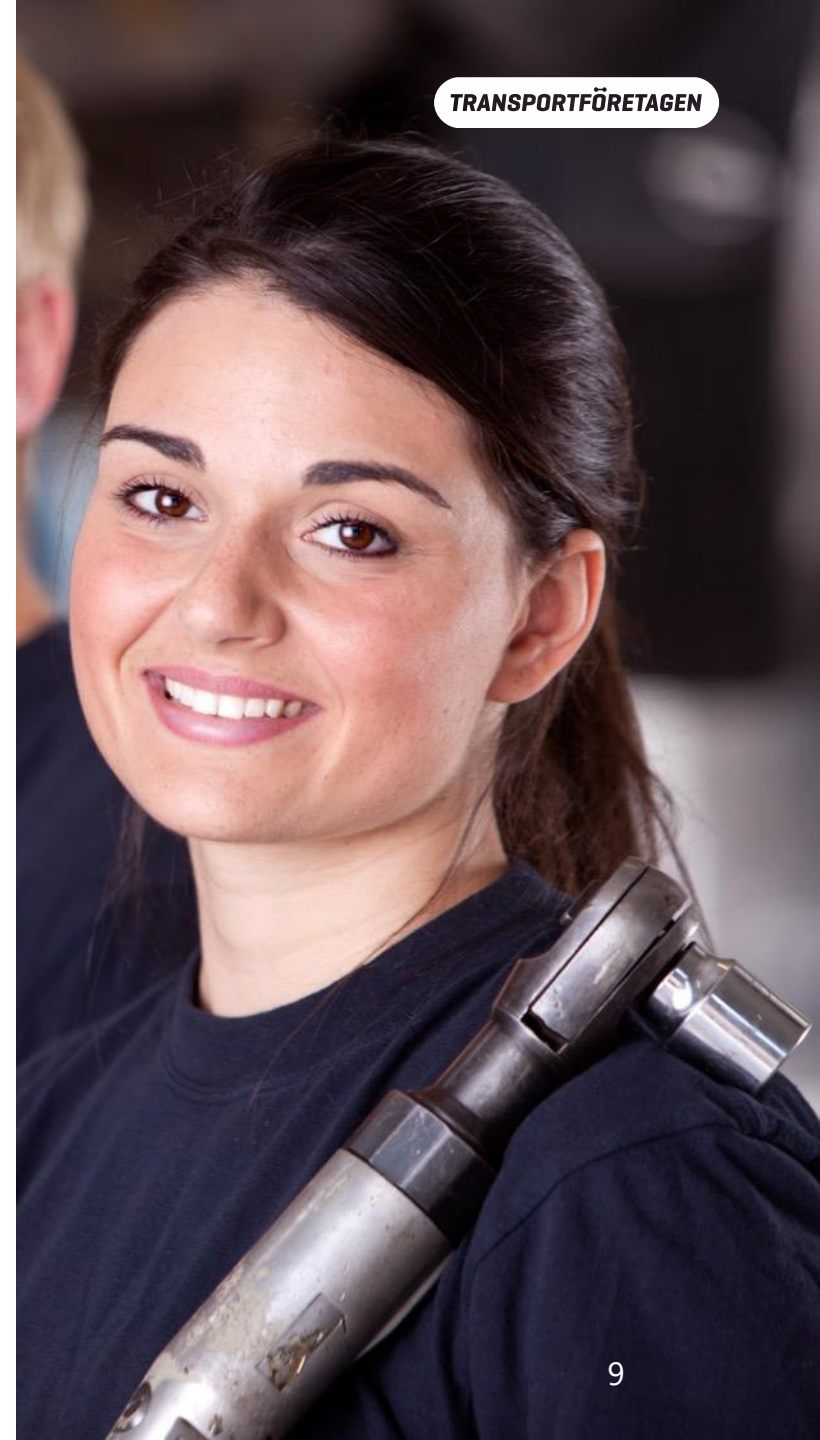
Behovet av trafikledare bedöms vara 50 personer under 2018. Totalt på tre års sikt bedömer de svarande att 120 trafikledare behöver rekryteras.

400

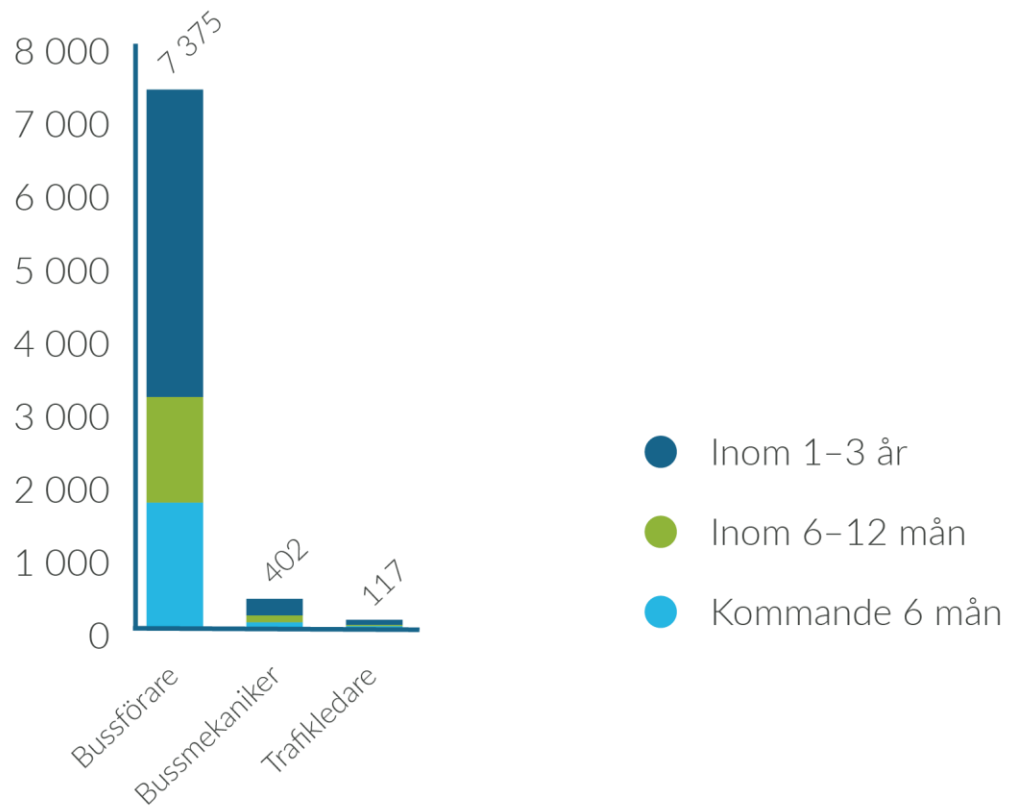
***bussmekaniker
behöver
rekryteras under
2018–2020***

120

***trafikledare behöver
rekryteras under
2018–2020***

Rekryteringsbehov efter yrkesgrupp

En majoritet av bussföretagen har svårt att rekrytera

Åtta av tio företag har haft behov av att rekrytera bussförare under det senaste året. Av dessa företag rapporterar sex av tio företag att de har haft svårigheter med rekryteringen. **I Norrbottens län uppger 35 % av företagen med rekryteringsbehov att de har haft svårt att rekrytera.**

Tre av fyra företag uppgav att personer med rätt yrkesutbildning har varit svåra att hitta. Omkring hälften av de svarande har svarat att det var svårt att hitta personer med rätt yrkeserfarenhet eller tillräckliga språkkunskaper.

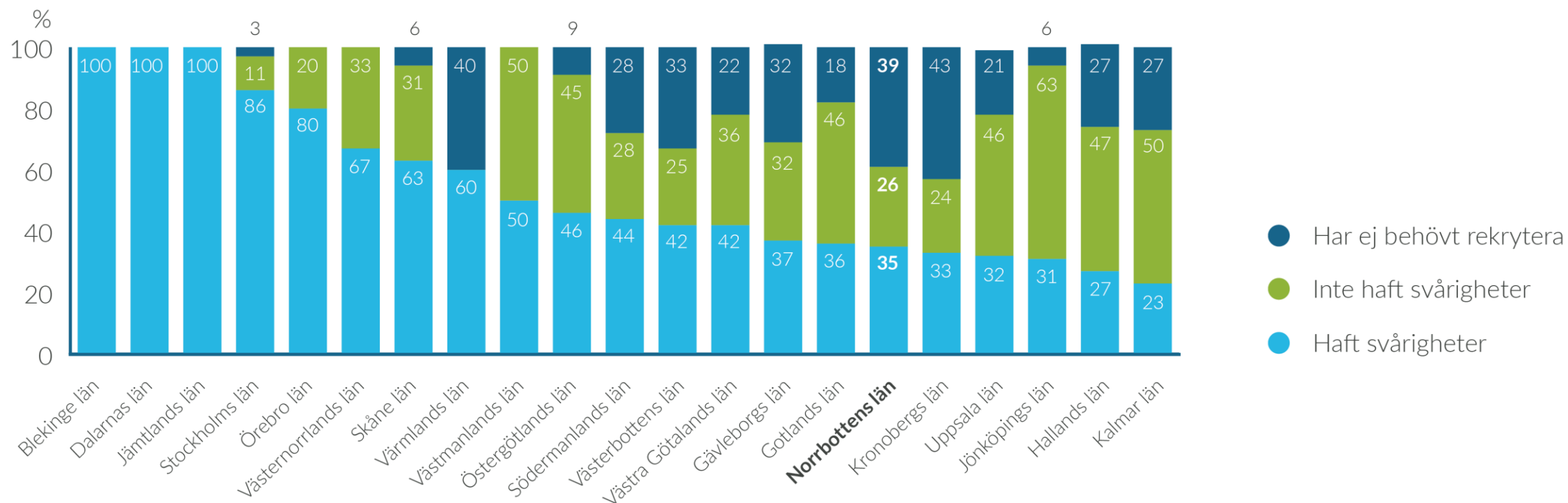
100 %

av företagen med rekryteringsbehov i Norrbottens län uppger att det är svårt att hitta personal med rätt yrkesutbildning.

Svårigheter att rekrytera per län

Andel företag (%) som haft svårigheter att rekrytera bussförare under det senaste året, per län.

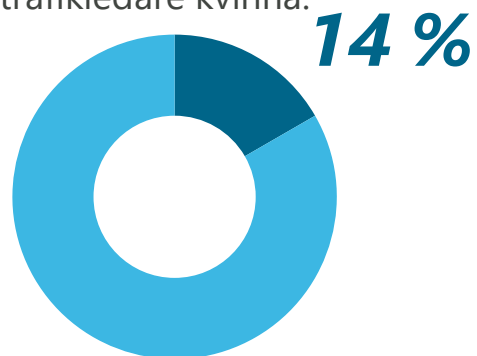

Brist på kvinnor

Bussföraryrket är fortfarande ett mansdominerat yrke men allt fler kvinnor söker sig till branschen och andelen anställda kvinnor är nu uppe i 14 %. **I Norrbottens län är siffran 11 %.**

Vad gäller de andra yrkena som undersökts, bussmekaniker och trafikledare, så är andelen kvinnor lägre. Inom yrket bussmekaniker är endast fyra procent kvinnor.

För yrket trafikledare är representationen av kvinnor betydligt högre. Idag är var fjärde trafikledare kvinna.

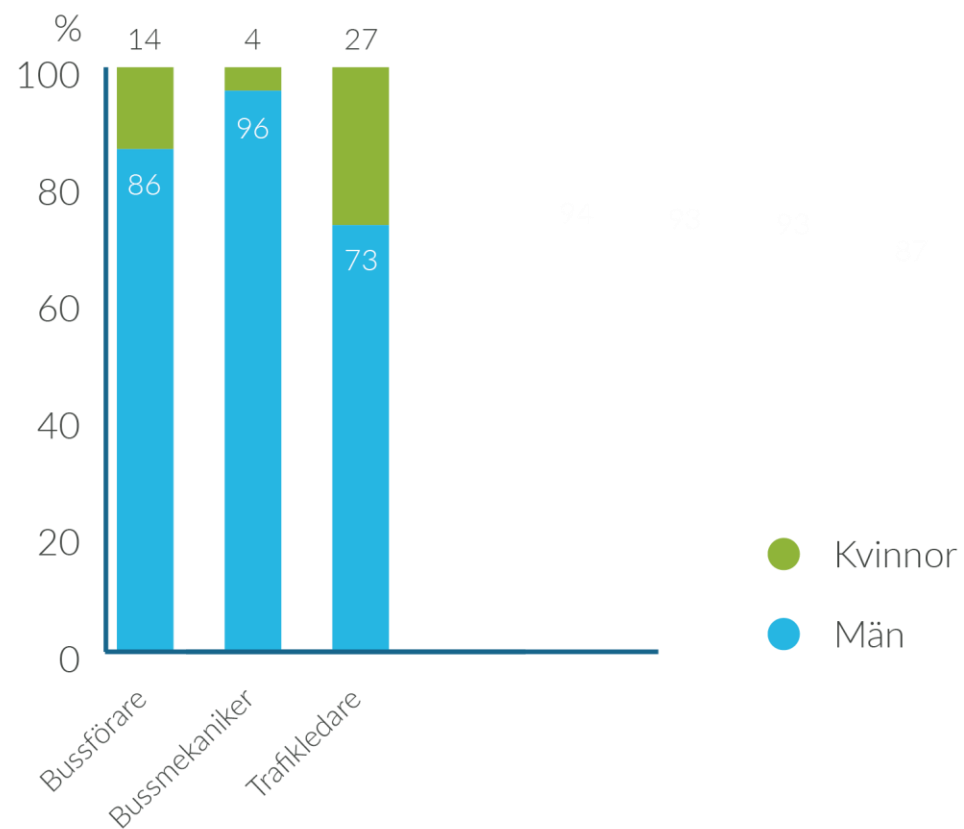
**14% av de anställda
bussförarna i landet är
kvinnor**

11 %

**av de anställda i
Norrbottens län är
kvinnor**

Branschen behöver fler kvinnor

Var fjärde bussförare är över 60 år

Bland bussmekaniker och trafikledare i riket är 12 % respektive 11 % över 60 år.

I Norrbottens län är 24 % av bussförarna över 60 år.

24 %

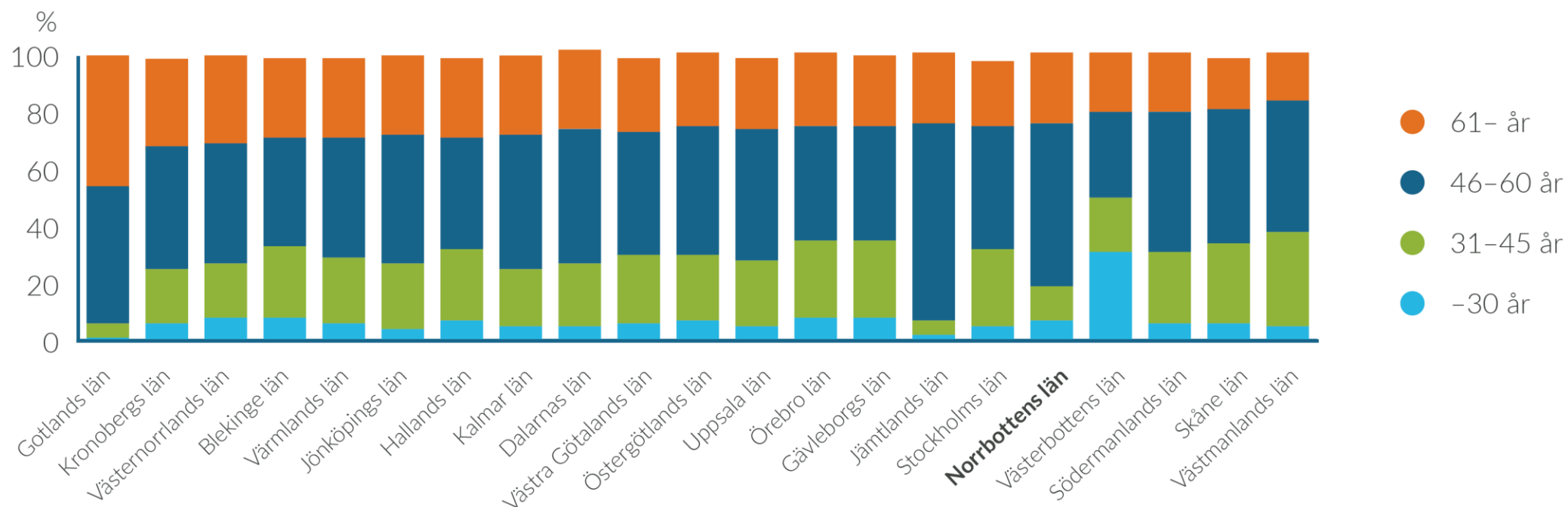
av bussförarna i Norrbottens län är över 60 år

Var fjärde bussförare i riket är över 60 år

Åldersfördelningen per län

Stora pensionsavgångar de närmaste åren

I riket uppskattas nära 1 100 bussförare gå i pension under det kommande året (2018) och drygt 1 500 bussförare förväntas gå i pension under 2019–2020.

I Norrbottens län förväntas 26 bussförare gå i pension under 2018 och 62 bussförare förväntas gå i pension under 2019–2020

26

***bussförare i Norrbottens län
förväntas gå i pension
under det kommande året.***

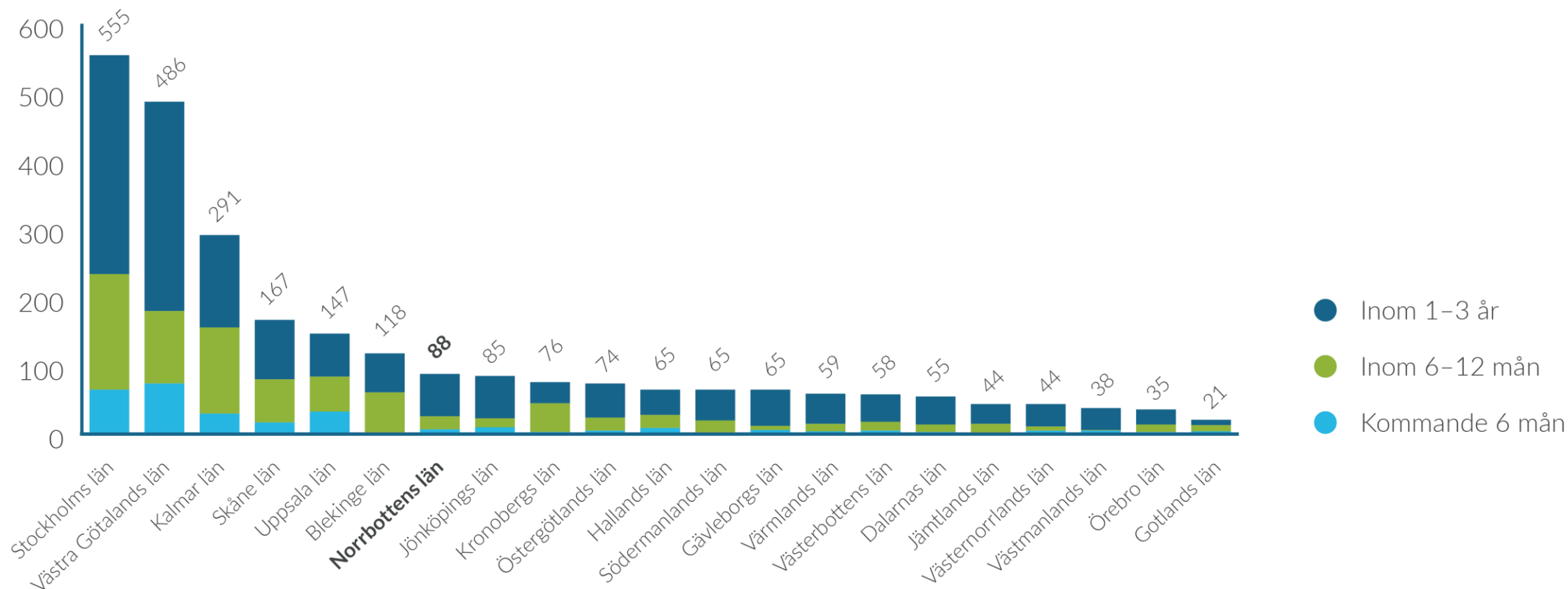
62

***bussförare i Norrbottens
län förväntas gå i pension
under 2019–2020.***

Pensionsavgångar per län 2018-2020

Drygt 100 bussmekaniker och omkring 60 trafikledare bedöms gå i pension under den kommande treårsperioden.

Transportföretagens förslag på åtgärder

- Det behövs långsiktiga och offentliga satsningar som bidrar till att förändra bilden av yrkesutbildningar.
- Utbildningskvaliteten behöver stärkas. Genom att initiera och stärka samverkan mellan utbildningsanordnare och företag i bussbranschen höjs utbildningskvaliteten.
- Antalet platser inom vuxenutbildningen måste öka. Därför är en fortsatt – och långsiktig – utbyggnad av yrkesvux och yrkeshögskolan nödvändig. Därutöver är en fortsatt satsning på arbetsmarknadsutbildningar också av stor betydelse för transportnäringen.
- Fortsatt offentlig stöttning och utveckling och implementering av valideringssystem och yrkesprov.
- Integrerad körkortsutbildning för elever i gymnasieskolan – körkort utökar anställningsbarheten för ungdomarna.

Kort om undersökningen

Transportföretagen har via Statisticon AB under våren 2018 genomfört en enkätundersökning riktad till medlemsföretagen inom Sveriges Bussföretag.

Utöver medlemsföretagen inkluderades även sju kommunala bolag som inte är medlemmar i Sveriges bussföretag. Medlemsföretag utan några anställda exkluderades.

Det huvudsakliga syftet med undersökningen har varit att kartlägga bussbranschens rekryteringsbehov för 2018–2020. Resultaten från undersökningen kommer i huvudsak att användas i dialog med politiker, myndigheter, huvudmän, skolor och allmänheten för att stärka bussbranschens kompetensförsörjning.

Svarsandelen i undersökningen är 47% och anses som en relativt hög andel svarande.

En detaljerad beskrivning av undersökningsmetoden finns att läsa på Transportföretagens hemsida.

De yrkesgrupper som undersökts är följande:

- Bussförare
- Bussmekaniker
- Trafikledare